

ΕΤΟΣ 55ον

9 Δεκεμβρίου 2007

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 49 (2845)

Η ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Τό σημερινό αποστολικό ανάγνωσμα δίνει τήν ἀφορμή τῆς προσεγγίσεως τοῦ θέματος τῶν σχέσεων τῶν δύο ἱερῶν κειμένων τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τῆς Παλαιᾶς καί τῆς Καινῆς Διαθήκης. Στήν περικοπή ἀπό τήν πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολή, ὁ ἀπ. Παῦλος ῥεῖ ὅτι ὁ πατριάρχης Ἀβραάμ ἀπέκτησε δύο υἱούς· ἓναν ἀπό τήν Ἔαγαρ πού ἦταν δούλη του καί ἓναν ἀπό τήν Σάρρα πού ἦταν ἀπό τήν τάξη τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων. Ἀλλῆ γιά τόν υἱό, πού γεννήθηκε ἀπό τή δούλη, τόν Ἰσμαήλ, δέν εἶχε δοθεῖ καμιά ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ γι' αὐτόν, ἐνώ ὁ Ἰσαάκ, πού γεννήθηκε ἀπό τή Σάρρα, γεννήθηκε ἔπειτα ἀπό ὑπόσχεση πού εἶχε δώσει ὁ Θεός στόν Ἀβραάμ. Ὁ Ἰσαάκ ἦταν ὁ καθαυτὸς υἱός τοῦ Ἀβραάμ καί εἶχε ἰδιαίτερη θεία χάρη ἐπάνω του. Αὐτά ὡστόσο τὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἔχουν καί ἀλληγορική σημασία καί ἔννοια γιατί οἱ δύο γυναῖκες, ἡ Ἔαγαρ καί ἡ Σάρρα, συμβολίζουν τίς δύο Διαθήκες, τήν Παλαιά καί τήν Καινή.

Ἡ σχέση τῶν δύο Διαθηκῶν

Ἡ μία Διαθήκη, ἡ Παλαιά, δόθηκε στους Ἰουδαίους ἀπό τό ὄρος Σινᾶ καί προτυπώνεται ἀπό τήν Ἔαγαρ πού γεννᾷ τέκνα «εἰς δουλείαν» τοῦ νόμου καί τῶν διατάξεων του. Ἀντιστοιχεῖ μέ τήν ἐπίγειο Ἰερουσαλήμ. Ἡ ἄλλη Διαθήκη, πού προτυπώνεται ἀπό τήν Σάρρα, εἶναι «ἐλευθέρα» ἀπό τίς δουλικές διατάξεις καί ἀντιστοιχεῖ μέ τήν «ἄνω Ἰερουσαλήμ», τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ πού στρατεύεται μέν ἐπί τῆς γῆς ἀλλῆ στους οὐρανοὺς τελικά ἀποβλέπει, ὅπως ἡ χριστιανική Ἐκκλησία. Σ' αὐτή τήν Ἐκκλησία, λοιπόν, κληροδοτεῖται ἡ Γραφή, τό σύνολο τῶν ἱερῶν βιβλίων πού συνεγράφησαν ἀπό θεόπνευστους ἄνδρες καί περιέχεται ἡ θεία Ἀποκάλυψη, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

Ἐπίσημα μέ τήν Πενθέκτη Οἰκουμενική Σύνοδο (691 μ.Χ.) καθορίστηκε καί ὁ αὐθεντικός κατάλογος τῶν βιβλίων τῆς Ἁγ. Γραφῆς, αὐτό πού ὀνομάζεται στή γλῶσσα τῆς θεολογίας «Κανόνας τῆς Ἁγίας Γραφῆς». Ἔτσι ξεχωρίζουμε τά κα-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Γαλ. δ' 22 – 27)

Οι δύο Διαθήκες

Ἄδελφοί, γέγραπται γάρ ὅτι Ἀβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἓνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. Ἄλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας διὰ τῆς ἐπαγγελίας. Ἄτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα· αὗται γάρ εἰσι δύο διαθήκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννώσα, ἣτις ἐστὶν Ἄγαρ. Τὸ γὰρ Ἄγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς· ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἣτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν. Γέγραπται γάρ· εὐφράνθητι στείρα ἢ οὐ τίκτουσα, ὄψον καὶ βόησον ἢ οὐκ ὠδίνουσα· ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.

νονικά καὶ γνήσια βιβλία ἀπὸ τὰ ψευδεπίγραφα, νόθα ἢ ἀπόκρυφα. Τὰ κανονικά βιβλία τῆς μέν Π. Διαθήκης εἶναι 49, τῆς δὲ Κ. Διαθήκης 27. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι ἡ Ἁγία Γραφή διαποτίζει τὴν ὄλη πνευματικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἰδιαίτερα γίνεται χρῆσις αὐτῆς στή λατρεία τῆς. Οἱ περισσότεροι ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι ἀντλοῦν τὸ περιεχόμενό τους ἀπὸ τὰ ἱερά κείμενα καί σ' ὅλες τίς ἱερὲς ἀκοιλουθίες ὑπάρχει πλῆθος ἀγιογραφικῶν κειμένων καὶ στίχων. Καὶ μόνο τοὺς Ψαλμοὺς νά σκεφθεῖ κανεὶς, καταλαβαίνει ἀμέσως τὴν ἀξία καὶ χρησιμότητα τοῦ βιβλίου αὐτοῦ τῆς Π. Διαθήκης. Ἐπειτα οἱ προφητεῖες, τὰ κείμενα τῶν Εὐαγγελίων, οἱ Ἐπιστολὲς τῶν Ἀποστόλων καὶ ἄλλα θεοπαράδοτα λόγια ἀποτελοῦν σταθερά θεμέλια τῆς ὄλης ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Τόσο ἡ Π. Διαθήκη, «σκιά» καὶ «σύμβολο» καὶ «ἀπεικόνιση», ὅσο καὶ ἡ Κ. Διαθήκη, «τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν», εἶναι ἔργο τοῦ Πνεύματος καὶ κυρίαρχος μορφή τῶν θείων Γραφῶν εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Αὐτός ὁ Κύριος, πού ὁμιλεῖ στήν Κ. Διαθήκη, ἐπικαλεῖται ὡς μαρτυρία γιὰ τὴ θεία ἀποστολή Του τὴν Π. Διαθήκη. Στὴ μία Ἁγία Γραφή μία ἀλήθεια ὑπάρχει· ἡ ἀλήθεια τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ἐτσι διαπιστώνουμε καὶ διδασκόμαστε ὅτι τὸ «τάδε λέγει Κύριος» τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης συμπληρῶνεται μέ τὸ «Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν» τῆς Καινῆς. Προφανὲς εἶναι, συνεπῶς, ἡ ἄρρηκτη σχέση τῶν δύο Διαθηκῶν.

Ὁ ἰ. Χρυσόστομος ἀποφαίνεται

Ἄς ἀφήσουμε ἐπιπροσθέτως τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, τὸν κατ' ἐξοχὴν ἐρμηνευτὴ τῶν θείων Γραφῶν νά μιλήσει γιὰ τὴ σχέση τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης. Τὰ λόγια του συνοψίζουν τὴ διδασκαλία καὶ τὴν πίστη τῆς Ἐκκλησίας. Λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Πρόελαβε τὴν Καινὴν ἢ Παλαιὰ καὶ ἠρμήνευσε τὴν Παλαιὰν ἢ Καινή. Καὶ πολλῶς εἶπον, ὅτι δύο Διαθῆκαι καὶ δύο παιδίσκαι καὶ δύο ἀδελφαὶ τὸν ἓνα Δεσπότην δορυφοροῦσι. Κύριος παρὰ

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, εἶναι γραμμένον, ὅτι ὁ Ἀβραάμ εἶχε δύο υἱούς, ἓνα ἀπό τὴν δούλνν του καὶ ἓνα ἀπό τὴν ἐλευθέραν. Ἀλλ' ὁ υἱὸς τῆς δούλνς ἐγεννήθηκε κατὰ τὸν φυσικὸν νόμον, ἐνῶ τῆς ἐλευθέρας ἐγεννήθηκε δυνάμει τῆς ὑποσχέσεως τοῦ Θεοῦ. Αὐτὰ εἶναι ἀλληγορικά. Αἱ δύο αὐταὶ γυναῖκες εἶναι αἱ δύο διαθῆκαι, ἡ μία ἢ ὁποία προῆλθε ἀπὸ τὸ ὄρος Σινᾶ καὶ γεννᾶ παιδιὰ διὰ δουλείαν· αὐτὴ εἶναι ἡ Ἄγαρ, –διότι ἡ λέξις Ἄγαρ σημαίνει τὸ ὄρος Σινᾶ εἰς τὴν Ἀραβίαν– ἀντιστοιχεῖ δέ εἰς τὴν σημερινὴν Ἰερουσαλήμ, ἡ ὁποία εἶναι δούλν μαζί μέ τὰ παιδιὰ τῆς. Ἡ ἄνω ὁμῶς Ἰερουσαλήμ εἶναι ἐλευθέρα, καὶ αὐτὴ εἶναι μπιτέρα ὄλων μας, διότι εἶναι γραμμένον, νά εὐφρανθῆς ἐσὺ ἢ στεῖρα, πού δέν γεννᾷς. Βγάλε φωνὴν καὶ φώναξε ἐσὺ, πού δέν κοιλοπονᾷς, διότι θά ἔχη περισσότερα παιδιὰ ἢ ἐγκαταλειφθεῖσα παρὰ ἐκείνη πού ἔχει ἄνδρα.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκῆς τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐ. Αντωνιάδου, Ἀμ. Αἰθιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Προφῆταις καταγγέλλεται· Χριστὸς ἐν Καινῇ κηρύσσεται· οὐ καινά τὰ καινά· προέλαβε γάρ τὰ παλαιά· οὐκ ἐσβέσθη τὰ παλαιά· ἡρμνεύθη γάρ ἐν τῇ Καινῇ·

Ἄρχιμ. Χ. Π.

Ο ΕΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΕΝΑ

Στό ὑπερῶο τῆς Πεντηκοστῆς τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἐπικάθισε σάν φλόγες φωτιᾶς «ἐφ' ἓνα ἕκαστον» (Πράξ. 2,3) – ὄχι μία φλόγα γιὰ ὄλους.

Ὅταν ὁ Κύριος ἔρχεται, δέν μᾶς ἰσοπεδώνει, δέν μᾶς ἐξισώνει, δέν μᾶς παραβλέπει χάριν τοῦ ὄλου. Ὅταν ὁ Κύριος ἔρχεται, δέν κοιτάει ἄλλοῦ, τὸ βλέμμα Του δέν μᾶς προσπερνᾶ – ἀφιερώνεται στὸν καθένα ξεχωριστὰ μέ σεβασμὸ καὶ διάκριση· μᾶς ξεχωρίζει, μᾶς διαλέγει, μᾶς δεξιώνει. Καὶ τότε ἔρχεται τὸ ἀπρόβλεπτο· ὅ,τι δέν κάνει Ἐκεῖνος, τὸ κάνουμε ἑμεῖς: ἰσοπεδώνουμε τὸν ἑαυτὸ μας μπροστά Του, παραβλέπουμε τὸν ἑαυτὸ μας χάριν τοῦ ὄλου, τῶν ἄλλων καὶ τοῦ Ἄλλου. Καὶ Τὸν δεξιωνόμαστε κι ἑμεῖς στὴν καρδιά μας – ὄχι γιατί ἑμεῖς τὸ θέλουμε ἢ τὸ μποροῦμε, ἀλλὰ γιατί Ἐκεῖνος φιλάνθρωπα εὐδοκεῖ. Καὶ γίνεται γιὰ τὸν καθένα μας ὁ Ἕνας, ὁ Ἀπόλυτος, ὁ ἔνοικος τοῦ «οἴκου τῆς ψυχῆς». Ὅχι Ἕνας γιὰ τοὺς πολλούς, ἀλλὰ ὁ Ἕνας γιὰ τὸν καθένα κι ἑμεῖς ὄλοι μαζί γιὰ Κεῖνον. Ἔτσι ζοῦμε τὸν Κύριο στὴν Ἐκκλησία...

Η ΖΥΜΗ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Ὅμιλις σέ Εὐαγγελικὲς περικοπές καὶ ἐορτές

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξέδωσε καὶ κυκλοφορεῖ τὸ βιβλίον «Ἡ ζύμη τοῦ Εὐαγγελίου», τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς, Ἐπισκόπου Φαναρίου κ. Ἀγαθαγγέλου.

9 Δεκεμβρίου 2007: ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΛΟΥΚΑ

Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης μπρός τῆς Θεοτόκου, ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων
τοῦ ἐν Κύπρῳ ἱ. ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου,

Ἄννης τῆς μπρός Σαμουὴλ τοῦ Προφήτου (1160 π.Χ.).

Ἦχος: γ΄ – Ἐωθινόν: ζ΄ – Ἀπόστολος: Γαλ. δ΄ 22-77 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιγ΄ 10-17.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 16 Δεκεμβρίου, ΙΑ΄ Λουκᾶ.

Ἀπόστολος: Κολ. γ΄ 4-11 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιδ΄ 16-24, Μαθ. κβ΄ 14.

ΕΡΑΝΟΣ ΤΗΣ «ΗΜΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ»

Αὐτές τίς ἡμέρες γίνεται ὁ ΕΡΑΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ τῶν Ἐνοριακῶν Φιλο-
πτώχων Ταμείων, τό ἔργο τῶν ὁποίων εἶναι γνωστό καί ἀνεκτίμητο.
Μέ τόν ὄβολό μας ἡ Ἐκκλησία ἐπιτελεῖ τή φιλανθρωπική καί κοινωνική
ἀποστολή τῆς, προσφέροντας βοήθεια στά νιάτα καί τά γηρατειά, τά
προβληματικά παιδιά, τοὺς ἀρρώστους καί τόν καθένα πού καταφεύ-
γει στή στοργική ἀγκαλιά τῆς.

Ἐνισχύσατε τήν προσπάθειά τῆς. Ὅταν τά συνεργεῖα τοῦ Ἐράνου κτυ-
πήσουν καί τή δική σας πόρτα, δεχθεῖτε τα μέ προθυμία. Ὁ Χριστός
κτυπᾷ. Πρός Αὐτόν εἶναι ἡ προσφορά μας, γιά ἐκείνους πού ὁ ἴδιος
ὀνομάζει «ἐλαχίστους» ἀδελφούς Του.

**Ἀκούστε στό Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
«ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ», μέ τόν Δημήτρη Ριζοῦλη
καί τόν Μάκη Ἀδαμόπουλο
Ἀπό Δευτέρα ἕως Παρασκευή 15.00 – 16.00 μ.μ.**

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΠΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς
«Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγείται ἡ Ἀκολουθία τοῦ
Ἑσπερινοῦ, σὺν ὁποῖα περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὀμιλεῖ. 2) Κά-
θε Δευτέρα καί ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στόν Ἱ. Προσκυνηματικό
Ναό Ἁγίας Βαρβάρας στόν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγείται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καί ὀμιλεῖ
ἕνας ἀπό τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου
Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίσεις, τηλ. 210.7272.388. Ἦπό τῶν ἱερῶν ναῶν
διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ' ὄλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

Οἱ «**ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ**» τῶν φοιτητῶν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς
Διακονίας στό Διαδίκτυο: www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/profile/oikotrofeion.htm